

Anna Janina Sobolewska

"Szkice o Conradzie", Maria
Dąbrowska, Warszawa 1974 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 211

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) CZERMIŃSKA Małgorzata: Teodor Parnicki. Warszawa 1974, PIW, ss. 209, nlb. 3, tabl. 1. Portrety Współczesnych Pisarzy Polskich, zł 20,-

Kolejny tom PIW-owskiej serii "Portrety Współczesnych Pisarzy Polskich" poświęcony jest twórczości Teodora Parnickiego. Autorka stwierdza na wstępie, że twórczość tę traktować można i należy jako "autobiografię pisarza", gdyż w miarę jej rozwoju coraz bardziej zaciera się granica pomiędzy życiem twórcy i jego dziełem. Powieści Parnickiego tworzą - zdaniem autorki - swoistą całość, której każdy następny tom stanowi kontynuację lub dopełnienie poprzedniego i jest zrozumiały tylko w powiązaniu z ową całością, która odtwarza rodowód duchowy współczesnego intelektualisty. W kolejnych rozdziałach autorka analizuje poszczególne powieści pisarza: od "Aecjusza ostatniego Rzymianina" (1937) do "Muzy dalekich podróży" (1970), ukazując ujawniający się w nich coraz wyraźniej zapis procesu twórczego. Książkę otwiera rozdział poświęcony biografii pisarza, zamyka ją kalendarium jego życia i twórczości.

BP/55/23

A.P.

(II) DĄBROWSKA Maria: Szkice o Conradzie. Wstęp, redakcja i przypisy E.Korzeniewska. (Wyd. 2 uzup.) Warszawa 1974, Czyt., ss. 285, nlb. 3, tabl. 1, zł 43,-

W nowym, rozszerzonym wydaniu "Szkiców o Conradzie" zamieszczono po raz pierwszy dotyczące tego tematu listy Marii Dąbrowskiej do Anieli Zagórskiej i Kazimierzy Muszałówny. Szkice zostały ułożone w porządku chronologicznym, który pozwalała na konfrontację artykułów z sytuacją narodową i społeczną, w jakiej powstawały. W obszernym wstępie omówiono koleje recepcji Conrada w Polsce i wielką fascynację Marii Dąbrowskiej twórczością Conrada. Większość szkiców związana była z potrzebami chwili - Dąbrowska podjęła się roli popularyzator-ki, a często i obrończyni Conrada przed atakami zarówno skrajnej prawicy, jak wulgarnego socjologizmu; przeciwstawiała się interpretacjom, które akcentowały pesymistyczne i samotnicze wątki jego twórczości; odnajdywała u Conrada bliskie sobie postawy ideowe i moralne, dostrzegała podobieństwo własnej i Conradowskiej metody twórczej. Ważnym nurtem "Szkiców" są też przemyślenia dotyczące twórczości pisarskiej, celu i sensu sztuki.

BP/55/24

A.J.S.